

Bruxelles, 12. ožujka 2022.
(OR. fr)

6978/22

Međuinstitucijski predmet:
2021/0214(COD)

FISC 63
ECOFIN 201
ENV 190
UD 51
CLIMA 93

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 2.)
Za:	Vijeće
Predmet:	Uredba o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama <i>Opći pristup</i>

I. UVOD

1. U zaključcima Europskog vijeća od 10. i 11. prosinca 2020.¹ šefovi država ili vlada država članica Europske unije izrazili su potporu neto smanjenju emisija stakleničkih plinova u EU-u za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na 1990. i pozvali Europsku komisiju da predloži mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama kako bi se osigurao okolišni integritet politika EU-a i izbjeglo istjecanje ugljika na način koji je usklađen s WTO-om.

¹ Dok. EUCO 22/20, točke 14. i 17.

2. Nadalje, člankom 2. Europskog zakona o klimi² predviđa se da emisije i uklanjanje stakleničkih plinova uređeni pravom Unije moraju biti uravnoteženi unutar Unije najkasnije do 2050., čime će se do te godine emisije smanjiti na nultu neto razinu, a Unija mora nastojati da nakon toga ostvari negativne emisije. Nadalje, relevantne institucije Unije na razini Unije i države članice na nacionalnoj razini poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile zajedničko ostvarenje tog cilja klimatske neutralnosti, uzimajući u obzir važnost promicanja i pravednosti i solidarnosti među državama članicama te troškovnu učinkovitost u ostvarenju tog cilja.
3. Komisijin Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi mehanizma za prilagodbu ugljika na granicama³ (CBAM) objavljen je 14. srpnja 2021. u okviru paketa „Spremni za 55 %”. Taj se paket sastoji od niza prijedloga i obuhvaća više područja politika i gospodarskih sektora: klimu, energetiku i goriva, promet, zgrade, uporabu zemljišta i šumarstvo.
4. Glavni je cilj Komisijina Prijedloga uredbe o CBAM-u, kao okolišne mjere, smanjiti rizik od istjecanja ugljika uzrokovan asimetričnim klimatskim politikama zemalja koje nisu članice EU-a (u kojima su politike koje se primjenjuju za borbu protiv klimatskih promjena manje ambiciozne od politika EU-a). Primjenom CBAM-a spriječilo bi se da se naponi Unije u pogledu smanjenja emisija kompenziraju povećanjem emisija izvan Unije zbog premještanja proizvodnje u zemlje koje nisu članice EU-a ili povećanja uvoza proizvoda s visokim emisijama ugljika. Bez takvog mehanizma istjecanje ugljika vjerojatno će uzrokovati ukupno povećanje globalnih emisija i stvoriti neravnopravne uvjete tržišnog natjecanja za europsku industriju.

² Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

³ Dok. ST 10871/21 + ADD 1 – ADD 6; (2021/0214 (COD)).

5. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje 8. prosinca 2021. Europski parlament donijet će svoje mišljenje u bliskoj budućnosti. Europski odbor regija još nije donio mišljenje.

II. TRENUTAČNO STANJE

6. Rad na tom prijedlogu započeo je 2021. u okviru *ad hoc* radne skupine. Napredak je detaljno opisan u izvješću o napretku koje je Vijeće ECOFIN odobrilo u prosincu 2021.⁴
7. Od početka 2022. francusko predsjedništvo organiziralo je nekoliko sastanaka *ad hoc* radne skupine kako bi se postigao dogovor o općem pristupu.
8. Zahvaljujući tehničkim raspravama obuhvaćena su sva pitanja povezana s tekstem same Uredbe o CBAM-u i utvrđeni kompromisni prijedlozi koji su sada uglavnom stabilizirani i čine temelj za postizanje dogovora u okviru Vijeća.
9. Osim toga, u raspravama na razini *ad hoc* radne skupine istaknuta su određena pitanja koja su važna za provedbu CBAM-a, ali su obuhvaćena drugim instrumentima. Ta pitanja, koja bi trebalo razmotriti u predstojećim mjesecima, navedena su u Prilogu napomeni iz dokumenta ST 6772/22, o kojoj je Odbor stalnih predstavnika raspravljao 9. ožujka.
10. Na sastanku Odbora stalnih predstavnika 9. ožujka predsjedništvo je primilo na znanje potporu kvalificirane većine država članica i zaključilo da će se tekst proslijediti Vijeću u cilju donošenja općeg pristupa.

⁴ Dok. ST 14574/21.

11. Kako bi se u obzir uzelo stajalište koje je izrazila jedna država članica, u tekstu Nacrta uredbe o CBAM-u izvršene su prilagodbe uvodne izjave 52. o ocjeni koju Komisija treba provesti prije 1. siječnja 2026. kako bi se navelo da se u obzir uzima socijalni učinak mehanizma, kao i učinak na konkurentnost na unutarnjem tržištu. U tom će se kontekstu morati uzeti u obzir i posebne značajke i ograničenja otoka.
12. Odbor stalnih predstavnika također je podržao napomenu iz dokumenta ST 6772/22. Na zahtjev jedne države članice u Prilog ovom dokumentu uvedeno je upućivanje na usporedno uspostavljanje saveza zemalja koje raspolažu instrumentima za određivanje cijena ugljika ili drugim usporedivim instrumentima („klimatski klub”) kako bi se promicala provedba ambicioznih klimatskih politika u svim zemljama i otvorio put globalnom određivanju cijena ugljika. Na zahtjev druge države članice u obzir je uzeta i potreba za traženjem rješenja za suočavanje sa štetnim posljedicama uvođenja CBAM-a na izvoz.
13. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je da je potrebno postići dostatan napredak u vezi s elementima navedenima u točki 1. Priloga napomeni iz dokumenta ST 6772/22 kako bi mogli započeti pregovori s Europskim parlamentom.
14. Kompromisnim tekstom iz dokumenta ST 7044/22 i Priloga ovoj napomeni uzimaju se u obzir navedene najnovije prilagodbe.

III. ZAKLJUČAK

15. Vijeće se poziva da:

- a) postigne dogovor o općem pristupu u vezi s tim nacrtom na temelju kompromisnog teksta navedenog u dokumentu ST 7044/22;
- b) s obzirom na to da je potvrdilo da je potrebno postići dostatan napredak u vezi s elementima navedenima u točki 1. Priloga kako bi mogli započeti pregovori s Europskim parlamentom, primi na znanje Prilog.

Prilog

Kad je riječ o općem pristupu pripremljenom u vezi s Prijedlogom uredbe o mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM), istaknute su točke u nastavku.

1. Za provedbu CBAM-a važna su sljedeća dva pitanja koja nisu obuhvaćena Uredbom o CBAM-u:
 - a) stopa povećanja obveza predaje certifikata o CBAM-u na temelju članka 31. Nacrta uredbe o CBAM-u uvjetovana je stopom besplatne dodjele emisijskih jedinica industrijskim sektorima obuhvaćenima CBAM-om, koja je uspostavljena Direktivom o sustavu EU-a za trgovanje emisijama;
 - b) pitanje ograničavanja mogućeg istjecanja ugljika povezanog s izvozom zahtijeva odgovarajuća rješenja kako bi se osigurali gospodarska učinkovitost, okolišni integritet i usklađenost s pravilima WTO-a.
2. Osim toga, podsjeća se na to da je Komisija iznijela prijedloge za vlastita sredstva koja se, među ostalim, temelje na prihodima od prodaje certifikata o CBAM-u, a oni se preispituju kako bi se o njima održala rasprava do 1. srpnja 2022., u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom od 16. prosinca 2020.
3. Naposljetku, napominje se da je za provedbu CBAM-a potrebno razviti bilateralnu, multilateralnu i međunarodnu suradnju s trećim zemljama, među ostalim usporednim uspostavljanjem saveza zemalja koje raspolažu instrumentima za određivanje cijena ugljika ili drugim usporedivim instrumentima („klimatski klub”), kako bi se promicala provedba ambicioznih klimatskih politika u svim zemljama i otvorio put globalnom određivanju cijena ugljika.